

Äventyr på vilda Nåttarö

Surfa, snorkla eller cykla. Aktiviteterna avlöser varandra på Nåttarö i Stockholms södra skärgård. Nu är planerna igång för att kunna ta emot fler gäster under en allt längre säsong.

TEXT Johan Augustin FOTO Henrik Trygg

DET ÄR VECKAN INNAN MIDSOMMAR 2019 och säsongen har inte riktigt kickat in på Nåttarö. För vana surfare som Lukas Belsander spelar det emellertid ingen roll. Med en surfbräda under armen går han av Waxholmsbolagets båt på öns västra sida. Han har siktet inställd på vågorna som rullar in vid Storsands strand på den motsatta delen av ön. Lukas, som har bott i surfmeckor som Australien, Indonesien och Portugal har aldrig varit på Nåttarö, men har hört att surfing ska vara bra här.

– Vågprognosen är två meter idag, och östliga vindar, säger Lukas medan han går i stadig takt mot Storsand.

Även jag och fotograf Henrik Trygg bestämmer oss för att utforska öns östra sida och hoppar upp på cyklar – som finns till uthyrning vid expeditionen – bara några minuter från båtpiren.

Stigen är sandig och svår att ta sig fram på med vanliga cyklar. Omgivningen består av blandskog där tallarna tar över ju närmare stranden vi kommer.

NÅTTARÖ HAR INGEN FAST BEFOLKNING, istället har naturreservatet lämnats åt att låta naturen forma ön och det ger ett vilt och otämligt intryck.

På stigen promenerar sex damer i rask takt. De består av en grupp pensionärer som är vana bastubadare, och de har rest tillsammans och besökt olika bastudestinationer de senaste fjorton åren.

På Nåttarö finns en av Skärgårdsstiftelsens snorkelleder. Här kan du snorkla och uppleva skärgårdsnaturen på nära håll. Läs mer på www.skargardsstiftelsen.se

Ett häftigt landskap med den så kallade Drottninggrottan som en juvel i upplevelsekronan.

Finska Marja Björkman leder gruppen som är på Nättarö för första gången för att bada bastu.

– Vi badade igår. Ön är lättillgänglig och har fina sandstränder, säger hon samtidigt som gruppen når Storsand.

Där står redan Lukas Belsander och tittar ut mot havet som är relativt lugnt och stilla.

Det luktar tång och disen rullar in mot stranden. Vågprognosen slog aldrig in, men Lukas verkar trots det inte missnöjd.

– Det är så fint här. Det är ju perfekt för att sola och bada, säger han och tycker att Nättarö påminner om Sandhamn med sina tallskogar och sanddyner.

– Landskapet är riktigt häftigt!

VI CYKLAR TILLBAKA på den sandiga stigen och stannar till vid Drottninggrottan som fått namnet efter drottning Maria Eleonora. Mossor hänger från de fuktiga väggarna i grottan, och ormbunkar slår spröt utanför. Luften i grottan känns som att den har blivit behandlad av naturliga luftfilter – och är skön att andas in. På väg tillbaka till öns andra sida passerar vi en öppen äng. Där betar en flock dovhjortar, som springer tillbaka in i skogen när de får syn på oss. Arten planterades in på Nättarö på 1950-talet; och ett hundratal hjortar

Nättarö är känt för sina långa sandstränder. Men här finns även många badklippor att ta sats ifrån. – En ö gjord för bad helt enkelt!

Sandstränderna ger landskapet en speciell karaktär. Påminner på sina ställen om Gotland och Gotska Sandön som ligger rakt sydost från ön.

hjälp sedan dess till med att hålla landskapet öppet, samtidigt som jägare kommer hit och jagar dem under hösten och vintern. Utanför Nättarö Krog är odlingarna med grönsaker och örter inhägnade – som skydd mot hungriga hjortar.

NÄR ENTREPRENÖREN PETER LJUNG tillsammans med sin familj tog över krogen, vandrarhemmet och stugbyn med ett 50-tal stugor 2016, så var det mycket som behövdes ordnas bland husen som byggdes på 1960-talet.

– Det var vildmark när vi kom hit. Det läckte och pyste, och krogen saknade el och toalett, berättar Peter Ljung.

Efter att ha drivit restaurang Kroken i Nynäshamn ett par år, såg han det som en utmaning att ta sig an Nättarö.

– Vi måste ta hand om och underhålla fastigheterna, annars förfaller de, säger Peter.

De 250 bäddarna är mer eller mindre fullbokade från midsommar varje sommar. De omkring tre hundra båtarna som når Nättarö varje säsong släpper av 20 000 människor, berättar Peter. Det stora antalet besökare, och det faktum att många väljer att campa leder till nedskräpning, vilket är en stor utmaning, menar han.

– Allemansrätten gäller för hela ön, men när

hundratals människor tältar kan det ibland bli ganska skäpigt och trångt.

För att bidra med sitt eget hållbarhetsarbete har Peter byggt ett reningsverk med spoltoaletter intill Krogen. Men han har större planer än så.

Nya planer för Nättarö

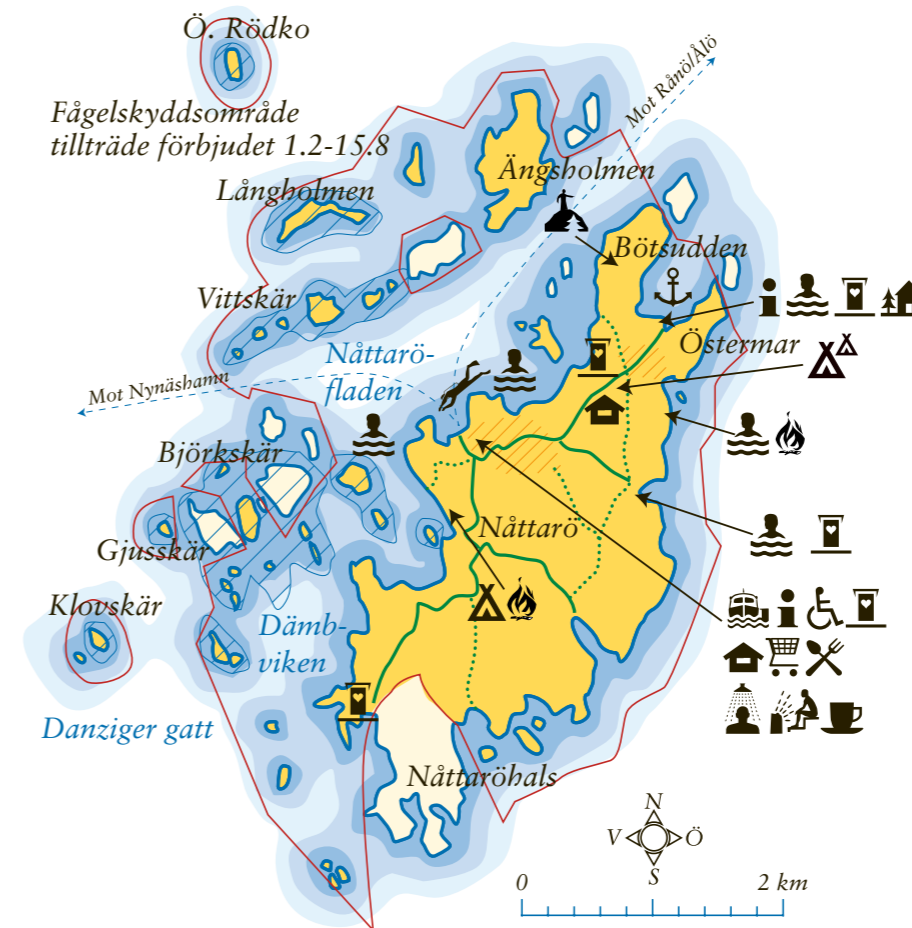
Gästhamnen ska byggas ut med ny brygga och ett servicehus som inkluderar ett duschrum och en ny bastu med relaxavdelning, som ska stå klart 2020.

För att möta efterfrågan på gäster som ökar kraftigt varje säsong, så vill Peter bygga ett hotell på kullen som ligger intill Krogen.

Gästerna, ska kunna bo i hotellet och duscha i de omkring trettio planerade rummen – som samtliga kommer vara kopplade till reningsverket som ger ett hållbart och slutet kretslopp, för att sedan kunna gå ner till Krogen och äta frukost och överblicka hamnen.

Uppförandet av ett hotell kan komma att förlänga säsongen både under vår och höst, något som Peter gärna ser sker genom fortsatta weekend-paket.

– Jag är inte ute efter party, utan istället all-inclusive paket; där man kan åka ut med båt och spendera tjugofyra timmar på ön med bastu, och

NÄTTARÖ ligger i Stockholms södra skärgård, en halvtimmes båtfärd från Nynäshamn.

På ön finns det ett cyklar, kajaker och roddbåtar att hyra.

Bastun rymmer ett tiotal personer samtidigt och uthyres i expeditionen.

Promenadstråk täcker den norra udden och för mer orörd urskog bege dig söderut.

För mer info besök: nattaro.se

Fågelskyddsområde tillträde förbjudet 1.4-31.7

låna en cykel och ta sig runt.

Själv ser 56-åringen ett stilla pensionärsliv framför sig på ön, där han håller tamdjur som höns och grisar.

– Jag vill köra runt på en traktor med mina fem barnbarn.

ATT UPPTÄCKA NÄTTARÖS skogsmarker och stränder är lättillgängligt, eftersom det bara är sju kilometer från norr till söder. Att ta en kajak och bege sig på upptäcktsfärd är lika smidigt – med en paddling på en och halv mil runt ön. Eller varför inte snorkla på snorkelleden som är belägen nära ångbåtsbryggan.

Leden är formad som en naturstig med informationstavlor under ytan. Här lever en rad arter som havsnålar och smörbultar. Amerikanska Jennifer Spinti har kommit hit från Arizona med sin familj för att besöka dottern som studerar på Uppsala universitet, och samtidigt utforska naturen kring Stockholm.

– Vi gillar snorkling så vi sökte på nätet kring öar och snorkling runt Stockholm, och då kom detta upp, berättar Jennifer Spinti.

Samtidigt som hon och de andra familjemedlemmarna tar på sig mörka våtdräkter och snorkelutrustning, som de har hyrt i Stockholm,

Lukas Belsander är en van surfare som har hört att Nättarö kan bjuda på bra surfvägar på den östra sidan.

